

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти Чернівецький національний університет імені Юрія

Федьковича

Освітня програма 48807 Технології програмування та комп'ютерне

моделювання

Рівень вищої освіти Магістр

Спеціальність 113 Прикладна математика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

3ВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.12.2021 р. Справа № 1686/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 11 "Математика та статистика" у складі:

Барановська Леся Валеріївна - головуючий,

Авраменко Ольга Валентинівна,

Гук Наталія Анатоліївна,

Зарічний Михайло Михайлович,

Ларін Олексій Олександрович,

Мартинюк Петро Миколайович,

Погоруй Анатолій Олександрович,

Самойленко Валерій Григорович,

за участі запрошених осіб:

Бігун Ярослав Йосипович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича			
Назва ВСП ЗВО	не застосовується			
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48807			
Назва ОП	Технології програмування та комп'ютерне моделювання			
Галузь знань	11 Математика та статистика			
Спеціальність	113 Прикладна математика			
Спеціалізація (за наявності)	відсутня			
Рівень вищої освіти	Магістр			
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна			

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

3a - 8, $\Pi pomu - 0$

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

	На	а думку	ΓE	P
--	----	---------	------------	---

🖂 підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оці	нювання якості освітньої програми,
або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні	

□ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

$\overline{}$			••		• • •	•
	μασομί πιποταρία ππ	а признанав	HODTONUOL	SUNDARRATI	1111101	RICKITCHTOMA
	наявні підстави дл	и призначения	HOBIOPHOL	акредитац	IMITOI	ckcncpinsn
_				.		

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А. Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП магістерського рівня «Технології програмування та комп'ютерне моделювання» має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії розвитку ЗВО та дозволяють готувати фахівців, які мають фундаментальну підготовки у галузі прикладної математики та ґрунтовну професійну підготовку з застосування комп'ютерних технологій.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Наявність відгуків від роботодавців з ІТ-галузі, академічної та міжнародної спільноти свідчить про зацікавленість широкого кола стейкхолдерів у реалізації освітньої програми. Думка роботодавців та здобувачів враховується під час перегляду ОП. Взірцевою практикою можна вважати наявність міжнародної ASIIN акредитації у рамках програми ERASMUS+.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час формування цілей та програмних результатів враховано досвід великої кількості вітчизняних освітніх програм, однак аналіз іноземних освітніх програм обмежується університетами Польщі та Молдови, тому для аналізу актуальності та змісту зазначеної ОП слід розширити коло іноземних ЗВО, у яких реалізуються ОП «Applied Mathematics».

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ПРН за ОП в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Однак ПРН 16, що зазначає вміння «професійно спілкуватися однією з іноземних мов в усній і письмовій формах», забезпечується лише практичною підготовкою та вибірковими компонентами, спрямованими на вивчення педагогіки. Освітніх компонентів, які б сприяли вдосконаленню знань та навичок з іноземної мови, не виявлено. Також слід зазначити відсутність ПРН, пов'язаних з вмінням організовувати командну взаємодію, управляти проектами, дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні досліджень та їх презентації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

У структурно-логічної схемі чітко визначено зв'язки між освітніми компонентами, освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему. Однак номери курсів та номери семестрів визначено невірно, що не відповідає запровадженим МОН України рівням вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області. Прикладний характер ОП забезпечується поєднанням знань, вмінь та навичок в галузі математичного моделювання процесів та систем, аналізу даних, теорії керування з вміннями проектувати мобільні додатки, застосовувати сучасні front-end та back-end Web-технології.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процес побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за даною ОП є чітко визначеним та надає академічну свободу, але перелік дисциплін вибору (8 дисциплін на 13 кредитів) обмежується лише дисциплінами зазначеної ОП та не надає можливість обирати дисципліни вільного вибору з переліків інших освітніх програм.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Наявність у освітньої програмі значної за обсягом (20 кредитів) практичної складової у вигляді 3-х видів практик та плідна співпраця і з ІТ-компаніями ТзОВ «Soft Serve», «AMC Bridge LLC», ТзОВ «Глобал Айті Сеппорт», ТзОВ «ELG Commerce», «Sharp Minds», ТзОВ «Сенсорлінк», «Angelholm», ТзОВ «DLP GROUP» є підґрунтям для запровадження дуальної форми освіти за освітньою програмою.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загальні компетентності ЗК1, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК8, ЗК9 сприяють набуттю м'яких навичок здобувачами ОП. У звіті ЕГ перелічені назви обов'язкових та вибіркових дисциплін, програмами яких передбачено представлення власних результатів у вигляді доповідей та презентацій. Навички роботи у команді формуються під час вивчення дисциплін «Јаvа-технології в клієнт-серверних системах» та «Конфліктно-керовані процеси та нелінійні моделі», однак відсутність дисциплін Управління проєктами, Менеджмент проєктів є недоліком у контексті підкритерію 6 критерію 2. Зміст зазначених дисциплін необхідно узгодити з роботодавцями та фахівцями-практиками. Також до суттєвих недоліків слід віднести відсутність освітніх компонентів, спрямованих на вдосконалення знань та навичок з іноземної мови, оскільки саме досконале знання іноземної мови надає можливість професійного спілкування у міжнародному середовище, зокрема з замовниками та фахівцями ІТ-компаній, у яких працевлаштовуються випускники програми.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовиється

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Посилення потребує інформування здобувачів щодо можливостей участі у програмах академічної мобільності як в Україні, так і за кордоном.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Посилення потребує інформування здобувачів щодо можливостей здобуття знань та зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, оскільки саме для вивчення дисциплін ІТ- спрямування існують широкі можливості, які надають підприємства ІТ-галузі у вигляді курсів та стажувань. Також до ресурсів, де можна отримувати неформальну освіту, слід віднести інші різноманітні освітні портали, наприклад, Coursera, Prometheus та інші.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

До несуттєвих недоліків ОП в контексті критерію 4 слід віднести недостатню спрямованість форм та методів навчання на розвинення соціальних навичок, які сприяли би набуттю відповідних компетентностей та досягненню заявлених результатів навчання. Лише два освітніх компонента «Java-технології в клієнт-серверних системах» та «Конфліктно-керовані процеси та нелінійні моделі» спрямовані на формування навичок командної роботи. При проектуванні освітніх компонентів необхідно звернути увагу на впровадження форм та методів навчання, які би сприяли формуванню навичок організації роботи в команді, управління проектами тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Посилення потребує залученість здобувачів до наукової діяльності кафедри, участі у наукових семінарах.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Несуттєвим недоліком у контексті критерію 4 є відсутність прикладів академічної мобільності здобувачів ОП. Враховуючи налагоджені зв'язки кафедри ПМ та ІТ з іноземними ЗВО розширення потребує практика залучення здобувачів до участі у міжнародних програмах обміну та/або стипендіальних програмах, що сприяло би інтернаціоналізації діяльності ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

До несуттєвого недоліку у контексті критерію 5 слід віднести наявність у силабусах обов'язкових та вибіркових дисциплін застарілих та російськомовних літературних та інформаційних джерел (наприклад, дисципліни Комп'ютерне моделювання еколого-економічних систем, Методи Data Science, Теорія імпульсних систем), відсутність посилань на власний науковий доробок викладача дотичний тематиці дисципліни, хоча саме це забезпечує поєднання навчання та досліджень під час реалізації освітньої програми. Силабуси освітніх компонент не мають єдиної чіткої структури, суттєво відрізняються один від одного за обсягом та деталізацією викладення інформації про дисципліну, що суттєво ускладнює їх аналіз.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Недоліком у контексті критерію 5 слід вважати доволі стисле та неінформативне «Положення про запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича» редакції 2016 року, з тексту якого не зрозуміло, що використовується у ЧНУ у якості технічних засобів перевірки робіт на плагіат. Доцільним було б впровадження у практику діяльності ЗВО застосування відомих систем перевірки творів на плагіат, наприклад, можна рекомендувати укладання договору з ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання

До суттєвих недоліків у контексті критерію 6 слід віднести те, що за результатами аналізу таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» не всі викладачі проходили стажування протягом останніх 5 років (Мельник Г.В., Маценко В.Г.). Не для всіх викладачів ОП наведено відомості про виконання п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Бігун Я.Й., Мельник Г.В., Сергєєва Л.М., Краснокутська І.В.), у деяких викладачів (Сергєєва Л.М., Данилюк І.М., Краснокутська І.В.) не підтверджується професійна кваліфікація відносно освітніх компонентів, відсутні наукові публікації за тематикою дисциплін, які вони викладають.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залученість роботодавців та експертів-практиків до освітнього процесу прослідковується у спільному викладанні курсу «Технології програмування на мові Java», YukonSoftware — курсу «Java-технології в клієнт-серверних системах» з ІТ-академію SoftServe. Також представники компаній Soft Serve і Yukon Software беруть участь у захисті практики здобувачами та у проведенні гостьових лекцій.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Посилення потребує контроль за проходженням стажувань викладачами ОП та виконанням нормативу «загальний обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС» (https://cutt.ly/bRBQTmL,). У самоаналізі наводяться приклади міжнародних стажувань деяких викладачів ОП, але у таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів ОП» спостерігається відсутність інформації про стажування у деяких викладачів, що є суттєвим недоліком у контексті критерію 6. Розширення та осучаснення потребує тематика стажувань викладачів, що працюють на ОП, доцільним є підвищення кваліфікації за участю ІТ-компаній та підприємств інших галузей, що використовують у роботі моделі та методи прикладної математики.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

До недоліків у контексті критерію слід віднести наявність великої кількості навчально-методичних матеріалів, виданих російською мовою. Це відображено і у переліку літературних джерел у робочих програмах освітніх компонентів.

7.3 Освітнє середовище ϵ безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та да ϵ можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

У відомостях про самооцінювання не зазначено, яким чином ЗВО організує роботу, що забезпечує психічне здоров'я здобувачів. Але у звіті ЕГ зазначено, що у ЧНУ існує соціально-психологічний центр, який надає безоплатну допомогу студентам та викладачам. У нормативній базі ЗВО відсутні Положення, які стосуються протидії булінгу, сексуальним домаганням та іншим категоріям конфліктів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Посилення потребує інформованість здобувачів про процедури вирішення конфліктних ситуацій. Також необхідним є розширення нормативної бази ЧНУ Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій, Положенням про протидію та порядок реагування на прояви булінгу, мобінгу та босингу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Наявність у ЗВО визначених процедур моніторингу та перегляду ОП дозволяє провести вдосконалення ОП «Технології програмування та комп'ютерне моделювання» в декількох напрямках: - розширення переліку освітніх компонентів, що формують та розвивають соціальні навички та мовні компетентності; - розширення переліку освітніх компонентіи, що дозволять впровадити науково-дослідницьку діяльність в освітній процес та поєднати навчання за ОП та дослідження.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

За даною ОП у ЧНУ добре налагоджені зв'язки з представниками ІТ-галузі, але посилення потребує залучення роботодавців з інших галузей науки та промисловості, у яких застосовується математичне моделювання, до процедур моніторингу та перегляду ОП, оскільки така участь сприяє узгодженості фахових компетентностей та результатів навчання за ОП потребам ринку праці регіону.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОПП оприлюднено на сайті ЗВО під час обговорення, пропозиції можна надавати на електронну адресу гаранта, пропозиціх від здобувачів та роботодавців було враховано у редакції ОПП 2021 року. Відповідні зміни внесено у історію змін ОПП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОПП «Технології програмування та комп'ютерне моделювання» була оприлюднена на сайтах факультету ФМІ та кафедри ПМ та ІТ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

Y цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ΓEP резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів ϵ обов'язковим у всіх випадках, коли ΓEP погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо розглянути аналогічні освітні програми іноземних ЗВО задля використання під час удосконалення даної ОП. Доцільним є уточнення або розширення переліку ПРН та додавання ПРН, пов'язаних з вмінням організовувати командну взаємодію, управляти проектами, дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні досліджень та їх презентації. Також при вдосконаленні програми доцільним є введення освітніх компонентів, які б сприяли вдосконаленню знань та навичок з іноземної мови.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Для вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії протягом усього періоду навчання рекомендується сформувати у ЗВО єдиний перелік вибіркових освітніх компонентів, не обмежуючи вибір здобувачів лише дисциплінами професійного спрямування за освітньою програмою. Для покращення обізнаності здобувачів щодо змісту вибіркових дисциплін та свідомого вибору необхідно розташувати у вільному доступі робочі програми (силабуси) всіх вибіркових освітніх компонентів. Наявність в освітній програмі значної за обсягом практичної складової у вигляді 3-х видів практик, наявність широкого представництва підприємств ІТ-галузі у м. Чернівці та зацікавленість роботодавців у провадженні освітньої програми «Технології програмування та комп'ютерне моделювання» сприяють запровадженню дуальної форми освіти за програмою. До освітніх компонентів слід додати дисципліни, що сприяють розвиненню соціальних навичок, наприклад, Управління проектами, Менеджмент тощо. Також необхідним є додавання освітніх компонентів, спрямованих на вдосконалення знань та навичок з іноземної мови. Рекомендуємо забезпечити формування дослідницьких навичок та навичок академічного письма шляхом включення цих питань до змісту освітніх компонентів. Необхідно виправити нумерацію курсів та семестрів у тексті ОПП, які зараз визначені невірно, та не відповідають запровадженим МОН України рівням вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Необхідно запровадити програми академічної мобільності студентів шляхом укладання договорів з провідними закладами вищої освіти України та інших країн, що реалізовують подібні освітні програми. Рекомендується роз'яснювати здобувачам вищої освіти нормативні положення щодо можливості зарахування результатів, отриманих в інших закладах освіти (зокрема під час академічної мобільності) та здобутих в неформальній освіті, оскільки саме для вивчення дисциплін ІТ- спрямування існують широкі можливості, які надають підприємства ІТ-галузі у вигляді курсів, тренінгів та інші різноманітні освітні джерела Coursera, Prometeus тощо.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Необхідно суттєво розширити форми та методи навчання за ОП, запровадити сучасні методи Case-Study, ділова гра, тренінг. Для надання завдань для практичних та лабораторних занять, формування кейсів необхідно залучати роботодавців, що дозволить навчити здобувачів розв'язувати сучасні задачі, які постають на виробництві та у ІТ-галузі. При проектуванні освітніх компонентів необхідно звернути увагу на спрямування форм та методів навчання формуванню навичок роботи в команді, управління проєктами тощо. Рекомендується запровадити ознайомлення здобувачів із сервісами контролю версій програмного забезпечення, наприклад Github, які широко застосовуються у ІТ-галузі та сприяють формуванню навичок командної роботи над проєктами. Для забезпечення поєднання навчання за ОП та наукових досліджень рекомендується розширювати залученість здобувачів до виконання наукової роботи кафедри, до участі у наукових семінарах, конкурсах студентських наукових робіт, хакатонах тощо. Необхідним є узгодження тематики курсових та дипломних робіт із напрямами наукових досліджень викладачів кафедри, що сприятиме зацікавленості здобувачів вищої освіти та підвищенню рівня їх наукових публікацій. Рекомендується розширити спектр наукових напрямів, що використовують моделі, методи прикладної математики та мають науковоприкладну, практичну значущість у галузях науки, промисловості, бізнесу (зокрема в ІТ-галузі). Рекомендується розширювати практику залучення здобувачів до участі у міжнародних програмах обміну та/або стипендіальних програмах, що сприяє інтернаціоналізації діяльності ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

У силабусах освітніх компонентів необхідно оновити списки літературних та інформаційних джерел, усунувши застарілі та російськомовні літературні та інформаційні джерела, додати публікації та посилання на власний науковий доробок викладача дотичний тематиці дисципліни. Оновити «Положення про запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича» редакції 2016 року, з тексту якого не зрозуміло, що використовується у ЧНУ у якості технічних засобів перевірки робіт на плагіат. Доцільним було б використання відомих систем перевірки творів на плагіат, наприклад, можна рекомендувати укладання договору з ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck).

Критерій 6. Людські ресурси

Кваліфікація науково-педагогічних працівників повинна бути забезпечена не тільки отриманим рівнем освіти чи науковим ступенем, але й постійно вдосконалюватися. Результатом вдосконалення повинні стати наукові публікації, сертифікати та інші факти, що підтверджують неперервний процес підвищення фахових знань викладача у сфері дисциплін, які він викладає. Рекомендуємо посилити контроль за проходженням стажувань викладачами ОП та виконанням нормативу «за кожні 5 років необхідно пройти стажування у обсязі 6 кредитів». Розширення та осучаснення потребує тематика стажувань викладачів, що працюють на ОП, доцільним є підвищення кваліфікації за участю ІТ-компаній та підприємств, що використовують у роботі моделі та методи прикладної математики. Рекомендуємо посилити рівень наукових публікацій та помітність науково-педагогічних працівників, що викладають на ОП, у наукометричних базах, а також звернути увагу на спрямованість наукових публікацій до тематики лекційних курсів, що викладаються на ОП. Слід посилити залучення роботодавців та експертів-практиків до викладання дисциплін на ОП з метою актуалізації змісту підготовки здобувачів вищої освіти та їх більшої адаптації до подальшого працевлаштування.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Систематично інформувати студентів про їхні права і можливості звертатися до служби психологічної і соціальної підтримки та інших, інформувати про нормативну базу діяльності ЗВО та наявність процедур вирішення конфліктних ситуацій. Впровадити у практику регулярні опитування здобувачів щодо їх обізнаності про свої права під час навчання та щодо рівня задоволеності освітнім процесом, матеріальним середовищем. Рекомендуємо розширити нормативну базу ЧНУ Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій, Положенням про протидію та порядок реагування на прояви булінгу, мобінгу та босингу. Оновлення та осучаснення потребують деякі інші Положення у нормативній базі ЧНУ, наприклад, Положення про запобігання плагіату, Правила академічної доброчесності, які затверджено у 2016 році. Посилення потребує інформованість здобувачів про процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Під час реалізації ОП необхідно впроваджувати принцип студентоцентризму та враховувати результати ґрунтовного аналізу опитувань здобувачів, випускників та усіх груп стейкхолдерів при внесенні змін до ОП під час її перегляду. Рекомендуємо вдосконалити ОП у таких напрямках: розширити перелік освітніх компонентів, що формують та розвивають соціальні навички та мовні компетентності; розширити перелік освітніх компонентів, що дозволять впровадити науково-дослідницьку діяльність в освітній процес та поєднати навчання за ОП та дослідження. До процедур моніторингу та перегляду ОП рекомендуємо активніше залучати роботодавців з інших галузей науки та промисловості, у яких застосовується математичне моделювання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендувати ЗВО в подальшому розширити практику проведення опитувань здобувачів щодо їхніх прагнень і вподобань та здійснювати аналіз відгуків працевлаштованих за фахом випускників для врахування потреб зацікавлених сторін освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую. що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРАНОВСЬКА ЛЕСЯ ВАЛЕРІЇВНА